

Latviešu tradicionālo svētku iepazīšana. Metenis. Lieldienas

1. Mācies dziedāt dziesmas par Meteni un iepazīsti latviešu tautas tradīcijas!

Meteni ir senais gada sākums. Šajā laikā lauku cilvēki sāka ieplānot pavasara saimnieciskos darbus. Svētki bija prieka pilni – ļaudis brauca ciemos, bērni un pieaugušie vizinājās ar ragavām, pēdējo reizi notika ķekatās iešana. Meteņu svinēšanas laiks ir februārī starp Ziemassvētkiem un Lieldienām.

- Mācies dziedāt kopā ar visiem pēc notīm dziesmu “Vizu, vizu, Metenīti”!
Ievēro šādus darbības soļus.

- 1) Izspēlē ar plaukstām ritmu, runā līdzī ritma zilbes.
- 2) Izrunā ritmiski nošu nosaukumus.
- 3) Izrunā ritmiski dziesmas vārdus.
- 4) Dziedi ar nošu nosaukumiem.
- 5) Dziedi dziesmu ar vārdiem.

Vizu, vizu, Metenīti

Latviešu tautasdziesma

Vi - zu, vi - zu, Me - te - nī - ti, no kal - ni - ņa le - ji - ņā.
No kal - ni - ņa le - ji - ņā - i, no cie - mi - ņa cie - mi - ņā.

2. Mācies kopā ar visiem pēc dzirdes rotaļdziesmu!

Padejoji, saimniece

Latviešu tautasdziesmas vārdi

A. Fenhanes melodija

1. Pa - de - jo - ji, sai - me - nie - ce, Me - te - nī - ša va - ka - rā.

5

Lai de - jo - ja go - vis, vēr - šī pa - va - sa - ra tī - ru - mā. tī - ru - mā.

2. Ķuza, ķuza, vizu, vizu,
Metenīša vakarā.
Kas ne ķuza, kas ne vizu,
Tam liniņi neziedēja.

3. Čīgu, čāgu zaķīt's lēca
No krūmiņa krūmiņā.
Tā čīgoja budēlītis,
No ciemiņa ciemiņā.

Rotaļas apraksts

Rotaļnieki stāv aplī, izvēlētā saimniece ar trideksni vai kādu citu instrumentu danco pa apla iekšpusi, un tas, pie kura viņa apstājas un skandina trideksni, sāk griezties elkoņos ar savu blakusstāvētāju. Viss notiek ritmiski: 1. taktī – 2 palēciena soļi, 2. taktī – apstāšanās un ritmiska tridekšņa spēlēšana. Pēc 4 reizēm trideksnis tiek nodots citai saimniecei. Katrs pāris griežas līdz brīdim, kad to sāk darīt nākamais pāris. Pārējie rotaļnieki sit plaukstas līdz trideksnim.

3. Mācies dziedāt dziesmas par Lieldienām un iepazīsti latviešu tautas tradīcijas!

Lieldienās diena ar nakti ir vienā garumā, tādēļ arī to sauc par Lielo dienu.

Ap šo laiku pirmo saules staru sasildīta no ziemas miega sāk mosties visa dzīvā daba.

Lielaajā dienā dzied dziesmas un iet rotaļās, kā arī kārtīgi izšūpojas. Šajos svētkos sīpolu mizās un sūnās tiek krāsotas olas, lai tās dāvinātu, mainītos, ripinātu un ēstu. Ola ir pavasara un saules simbols.

3.1. Mācies kopā ar visiem pēc dzirdes vai pēc notīm latviešu tautasdziesmu “Atnāca Lieldiena”!

Ievēro dziesmas mācīšanās pēc notīm darbības soļus:

- ritmizē ar plaukstām ritmu, runā līdzī ritma zilbes;
- izrunā ritmiski nošu nosaukumus;
- izrunā ritmiski dziesmas vārdus;
- dziedī ar nošu nosaukumiem;
- dziedī dziesmu ar vārdiem!

Atnāca Lieldiena

Latviešu tautasdziesma

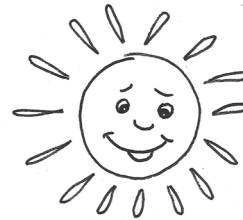
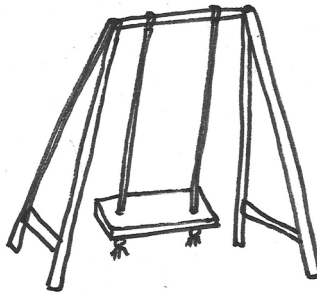
1. At - nā - ca Liel - die - na pār aug - stiem kal - niem,
pār aug - stiem kal - niem, pār za - ļiem me - žiem.

2. Krāsainas oliņas
Mētādama,
Mazos bērniņus
Šūpodama.

4. Skandē tekstu! Izdomā tautasdziesmai savu melodiju un nodziedi to!

Skaista, skaista tā pļaviņa,
Kur Saulīte rotājās,
Kur Saulīte rotājās,
Zelta ziedu vainagā!

5. Aplūko attēlus un paskaidro to saistību ar Lieldienām!

6. Klausies mūziku un skaties video par Lieldienu svinēšanu!

Saklausī un aplūko, kādus tautas instrumentus spēlē svētku dalībnieki!

7. Klausies Raimonda Paula dziesmu “Pūpoliņi” ar Viļa Plūdoņa vārdiem un raksturo mūzikas noskaņu!

Ieklausies šīs dziesmas vārdos un pastāsti, par ko vēsta šīs dziesma?

8. Mācies izvēlēties mūzikas tēlam – dabas ainavām un norisēm – atbilstošus mūzikas izteiksmes līdzekļus!

Ar mūzikas izteiksmes līdzekļu palīdzību mūzikā var attēlot dabas ainavas, putnu un zvēru dzīves norises, kā arī cilvēku noskaņojumu!

Kurus no mūzikas izteiksmes līdzekļiem tu izvēlētos, lai radītu šādas dabas ainas:

“Vētras deja mežā” un “Pļavas ziedu sapņi”? Savieno, tavuprāt, piemērotākos!

Pamato savu izvēli!

